

Rolnummer : 69
Arrest nr. 67 van 9 november 1988

A R R E S T

In zake : het beroep tot vernietiging van het decreet van de Franse Gemeenschap van 14 mei 1987 "relatif à l'agrément et à l'octroi de subventions aux personnes et services assurant des mesures d'encadrement pour la Protection de la Jeunesse", (betreffende de erkenning van en de toekenning van toelagen aan personen en diensten belast met de begeleiding van maatregelen voor de jeugdbescherming), ingesteld door de Ministerraad.

Het Arbitragehof,

samengesteld uit de voorzitters J. DELVA en E. GUTT,
en de rechters J. SAROT, I. PETRY, J. WATHELET, D. ANDRE, F. DEBAEDTS, L. DE GREVE, K. BLANCKAERT, L.P. SUETENS, M. MELCHIOR en H. BOEL,

bijgestaan door de griffier H. VAN DER ZWALMEN,

onder voorzitterschap van voorzitter E. GUTT,

wijst na beraad het volgende arrest :

I. ONDERWERP

Bij verzoekschrift van 24 december 1987, aan het Hof verzonden bij aangetekende brief ter post neergelegd op dezelfde datum en ter griffie ontvangen op 28 december 1987, vraagt de Ministerraad de gehele vernietiging of, subsidiair, de vernietiging van de artikelen 1, § 2, 3 en 3, § 1, tweede lid, in limine en 2, § 2 en § 4, van het decreet van de Franse Gemeenschap van 14 mei 1987 "relatif à l'agrément et à l'octroi de subventions aux personnes et services assurant des mesures d'encadrement pour la protection de la jeunesse" (betreffende de erkenning van en de toekenning van toelagen aan de personen en diensten belast met de begeleiding van maatregelen voor de jeugdbescherming), decreet bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 10 september 1987.

Bij een later verzoekschrift met datum van 14 april 1988 en aan het Hof verzonden bij aangetekende brief ter post neergelegd op dezelfde datum, heeft de Ministerraad de schorsing van voormeld decreet gevorderd.

Het Hof heeft deze vordering verworpen bij arrest van 10 mei 1988.

II. De rechtspleging

Bij beschikking van 28 december 1987 heeft de voorzitter in functie de leden van de zetel aangewezen conform de artikelen 46, § 1, 48 en 49 van de wet van 28 juni 1983 houdende de inrichting, de bevoegdheid en de werking van het Arbitragehof.

Het bij artikel 58 van de organieke wet van 28 juni 1983 voorgeschreven bericht is bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 13 januari 1988.

Met toepassing van de artikelen 59 en 113 van voormelde organieke wet zijn de kennisgevingen van het beroep gedaan bij aangetekende brieven ter post neergelegd op 13 januari 1988 en de geadresseerden ter hand gesteld op 14 en 15 januari 1988.

De V.Z.W. "Jeunesse et Droit" met zetel te Luik, rue Charles Steenebruggen 16, heeft op 11 februari 1988 een memorie ingediend.

De Vlaamse Executieve heeft op 12 februari 1988 een memorie ingediend.

Ter uitvoering van artikel 1 van de richtlijn van het Hof van 15 december 1987 (Belgisch Staatsblad van 29 december 1987) is van die memories kennis gegeven aan de in artikel 69 van de organieke wet van 28 juni 1983 vermelde personen en overheden bij aangetekende brieven ter post neergelegd op 24 februari 1988 en de geadresseerden ter hand gesteld op 25 februari 1988.

De Executieve van de Franse Gemeenschap heeft een conclusie doen toekomen bij aangetekende brief ter post neergelegd op 16 maart 1988 en ter griffie ontvangen op 17 maart 1988.

De Ministerraad heeft een conclusie doen toekomen bij aangetekende brief ter post neergelegd op 17 maart 1988 en ter griffie ontvangen op 18 maart 1988, en een bijkomende conclusie bij aangetekende brief ter post neergelegd op 7 april 1988 en ter griffie ontvangen op 8 april 1988.

Ter uitvoering van artikel 3, d, van de richtlijn van het Hof van 15 december 1987 is van die conclusies kennis gegeven bij aangetekende brieven ter post neergelegd op 13 april 1988 en de geadresseerden ter hand gesteld op 14 april 1988.

Bij beschikking van 19 april 1988 heeft voorzitter E. GUTT de zaak aan de voltallige zitting van het Hof voorgelegd.

Bij beschikking van dezelfde datum heeft het Hof beslist dat de zaak in gereedheid was en de terechtzitting vastgesteld op 10 mei 1988.

Van die beschikking is aan de partijen kennis gegeven en van de datum van de zitting zijn zij evenals hun advocaten in kennis gesteld bij aangetekende brieven ter post neergelegd op 20 april 1988 en de geadresseerden ter hand gesteld op 21 en 22 april 1988.

Ter terechtzitting van 10 mei 1988

- zijn verschenen :

Mrs. J. PUTZEYS en St. GEHLEN, advocaten bij de balie te Brussel, en Mrs. M. FRANCHIMONT en D. LIENARD, advocaten bij de balie te Luik, voor de Ministerraad, Wetstraat 16, 1000 Brussel;

Mr. J.J. VISEUR, advocaat bij de balie te Charleroi, voor de Executieve van de Franse Gemeenschap, Kunstlaan 19 AD, 1040 Brussel;

Mr. H. VANDENBERGHE, advocaat bij de balie te Brussel, en Mr. L. DUPONT, advocaat bij de balie te Leuven, voor de Vlaamse Executieve, Jozef II-straat 30, 1040 Brussel;

- hebben de rechters J. WATHELET en H. BOEL verslag uitgebracht;
- zijn voornoemde advocaten gehoord;
- is de zaak in beraad gehouden.

Bij beschikking van 14 juni 1988 heeft het Hof de termijn waarbinnen het arrest dient gewezen te worden tot 24 december 1988 verlengd.

De rechtspleging is gevoerd overeenkomstig de bepalingen van de artikelen 52 en volgende van de organieke wet van 28 juni 1983, die betrekking hebben op het gebruik van de talen voor het Arbitragehof.

III. IN RECHTE

Onderwerp van het decreet

1. Het decreet is op 13 mei 1987 door de Franse Gemeenschapsraad aangenomen. Het is bekrachtigd en afgekondigd op 14 mei 1987. Het is bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 10 september 1987.

2. Artikel 1, § 1, van het decreet bepaalt dat iedere natuurlijke persoon of rechtspersoon en iedere dienst belast met de begeleiding van maatregelen, met toepassing van de artikelen 31, tweede lid, 34, eerste lid, en 37, tweede lid, 2° en 3° van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, daartoe moeten worden erkend. Paragraaf 2 geeft aan de Executieve de bevoegdheid om de erkenningsvoorwaarden vast te stellen na het advies van de in artikel 3 bedoelde commissie te hebben ingewonnen. Het decreet stelt sommige van die voorwaarden vast en bepaalt dat ze algemeen of eigen aan de verschillende begeleidingsvormen kunnen zijn.

Artikel 2 van het decreet machtigt de Executieve om de erkenningsprocedure vast te stellen en uitspraak te doen over de erkenningsaanvragen bij gemotiveerde beslissing, na het advies van de bij artikel 3 voorgeschreven commissie te hebben ingewonnen.

Artikel 3 regelt de oprichting van een erkenningscommissie met adviserende bevoegdheid. Het regelt het voorzitterschap en de samenstelling ervan, alsmede de bevoegdheden en de werkwijze.

Artikel 4 betreft de hypothese waarin een persoon of een dienst niet meer voldoet aan de erkenningsvoorwaarden en voorziet in de mogelijkheid om in zulk geval de erkenning in te trekken.

Artikel 5 regelt de mogelijkheden voor subsidiëring.

Artikel 6 bepaalt dat de Executieve de ambtenaren aanwijst die ze belast met de inspectie van de personen en diensten erkend met toepassing van dit decreet.

Artikel 7 voorziet in de opheffing voor de Franse Gemeenschap van de artikelen 66 tot 68 en artikel 70, leden 2 tot 5, van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming.

Artikel 8 tenslotte machtigt de Executieve om de datum te bepalen waarop de verschillende

bepalingen van dit decreet in werking zullen treden.

Wat de partijen betreft

3. De partijen in het geding zijn de Ministerraad, die het beroep heeft ingediend, de Vlaamse Executieve en de Franse Gemeenschapsexecutieve die respectievelijk een memorie en een conclusie hebben neergelegd.

Ten gronde

Ten aanzien van het eerste middel

4.A.1. Het eerste middel is afgeleid uit de schending van artikel 59bis, § 2bis, van de Grondwet en van artikel 5, § 1, II, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 doordat het decreet de Franse Gemeenschapsexecutieve machtigt om de erkenningsvoorwaarden vast te stellen en de natuurlijke personen en rechtspersonen of elke in artikel 1 bedoelde dienst te erkennen, evenals het die Executieve machtigt om de toegekende erkenning in te trekken en de bedoelde personen en diensten al of niet te subsidiëren, terwijl de bevoegdheid om de persoonsgebonden aangelegenheden te regelen niet inhoudt dat aan de te beschermen personen verplichtingen kunnen worden opgelegd, of dat ten hunnen opzichte dwang kan worden gebruikt op het vlak van hulp aan personen. De Gemeenschappen zouden dus niet bevoegd zijn om bepalingen uit te vaardigen die zouden toestaan gerechtelijke dwang uit te oefenen op personen voor wie de hulp is bestemd, evenmin als om normen aan te nemen met betrekking tot de infrastructuur die nodig is voor de uitvoering van die dwangmaatregelen, te meer daar inzake jeugdbescherming beslissing en uitvoering één geheel vormen; dat daaruit voortvloeit dat het niet aan de Gemeenschappen toekomt personen of diensten die door de bevoegde rechtscolleges kunnen worden aangeduid om hun beslissing uit te voeren, al dan niet te erkennen en eventueel te subsidiëren; dat ze op die manier rechtstreeks ingrijpen op een terrein dat door de grondwetgever aan de Staat is voorbehouden.

4.A.2. In haar memorie betwist de Vlaamse Executieve deze opvattingen van de Ministerraad. Persoonsgebonden aangelegenheden verwijzen volgens haar naar elke vorm van interactie die het welzijn van de menselijke persoon rechtstreeks beoogt, voor zover die betrekking heeft op zijn persoonlijke leefwereld. Uit de beleidsvrijheid van de decretale wetgevers vloeit volgens de Executieve voort dat het aanwenden van dwang hierbij niet per se kan worden uitgesloten. Er kunnen afdwingbare verplichtingen worden opgelegd indien zulks functioneel is voor de bijstand of hulpverlening die men wil verlenen.

Het jeugdbeschermingsrecht heeft, volgens de Vlaamse Executieve, een essentieel hulpverlenend en pedagogisch doel. Het feit dat hierbij in zekere mate dwang wordt aangewend, doet volgens de Executieve niets af aan het persoonsgebonden karakter van het jeugdbeschermingsrecht. De dwang is een instrument of modaliteit van hulpverlening of bijstand aan personen.

De Vlaamse Executieve besluit dus dat er geen enkel juridisch doorslaggevend argument bestaat om principieel, a priori en in abstracto, dit wil zeggen zonder verder acht te slaan op het concrete doel, de reële inhoud en de strekking van een decreetbepaling, een bepaling die een vorm van dwang impliceert, onverenigbaar te achten met het begrip persoonsgebonden aangelegenheden.

Dientengevolge dient volgens de Vlaamse Executieve de opwerping dat het vaststellen van erkenningsvoorwaarden en betalingsvoorwaarden ten aanzien van natuurlijke personen,

rechtspersonen en alle diensten die de door het decreet beoogde begeleidingsmaatregelen verzekeren, niet met de gemeenschapsbevoegdheid verenigbaar is, verworpen te worden.

De Vlaamse Executieve is overigens van mening dat uit het loutere feit dat het aangevochten decreet normen bevat betreffende de infrastructuur die voor de uitvoering van dwangmaatregelen noodzakelijk zijn, niet in abstracto kan worden afgeleid dat dit decreet een bevoegdheidsoverschrijding inhoudt.

Gesteld nog dat het begrip dwang terzake dienend zou zijn voor de beoordeling van de respectieve bevoegdheidssferen van de Staat en de Gemeenschappen - quod non -, dan nog zou in ieder geval enkel het uiteindelijke doel en de eigenlijke aard van de in concreto te regelen aangelegenheid bepalend zijn.

Volgens de Vlaamse Executieve, gaat het om een aangelegenheid waarin hulp en bijstand aan personen geconcretiseerd dienen te worden, wat tot de bevoegdheid van de Gemeenschappen behoort.

4.A.3. In haar conclusie maakt de Franse Gemeenschapsexecutieve enkele voorafgaande opmerkingen.

Zij onderzoekt eerst de zin die dient te worden gegeven aan de uitzondering omschreven in artikel 5, § 1, II, 6°, van de bijzondere wet : "met uitzondering van de aangelegenheden ressorterende onder het burgerlijk recht, het strafrecht of het gerechtelijk recht".

Na te hebben onderzocht wat de begrippen burgerlijk recht, strafrecht en gerechtelijk recht kunnen omvatten, besluit de Franse Gemeenschapsexecutieve : "Daaruit moge blijken hoe riskant het zou zijn de persoonsgebonden aangelegenheid jeugdbescherming te dwingen in het keurslijf van definities van het burgerlijk recht, het strafrecht en het gerechtelijk recht, die geen rekening houden met de grote autonomie die door het jeugdbeschermingsrecht is verworven. Dat zou erop neerkomen in te gaan tegen de wens van de grondwetgever en de wetgever van 1980. De wil van de wetgever was trouwens de nationale bevoegdheid te beperken tot die bepalingen van het burgerlijk recht, het strafrecht en het gerechtelijk recht die voorkomen in de wet van 1965 en waarvan de artikelen in 1980 identificeerbaar waren".

De Franse Gemeenschapsexecutieve is overigens van mening dat de scheidingslijn tussen nationale bevoegdheid en gemeenschapsbevoegdheid in geen geval kan worden getrokken tussen de sociale bescherming enerzijds, die niet dwingend en communautair is, en de gerechtelijke bescherming anderzijds, die dwingend en nationaal is. Volgens haar wordt die simplistische analyse tegengesproken in de parlementaire voorbereiding van de wet.

In antwoord op het eerste middel zegt de Franse Gemeenschapsexecutieve dat de fundamentele vraag is of de uitvoering van de maatregelen van sociale begeleiding tot het strafrecht dan wel tot het burgerlijk recht of tot het gerechtelijk recht behoort. Het is de aard van die maatregelen die bepalend moet zijn om dat uit te maken, ongeacht het feit of die maatregelen worden uitgesproken door een rechtbank of zonder rekening te houden met het begrip dwang als bepalend criterium.

De Franse Gemeenschapsexecutieve wijst op het specifieke van het jeugdbeschermingsrecht en is van mening dat men gerechtelijke bescherming en strafrechtelijke maatregelen niet op één lijn mag stellen. Zij besluit dat het specifieke recht van de jeugdbescherming door de bijzondere wetgever

van 1980 aan de Gemeenschappen is toevertrouwd, met uitzondering van wat duidelijk tot het strafrecht behoort of dat behoort tot een begrip dat prioritair de bescherming van de maatschappij beoogt. Zij verwerpt derhalve de extensieve opvatting van de Ministerraad in die aangelegenheid, die aan het begrip jeugdbescherming elke realiteit ontnemt en niet kan worden bijgevalen.

4.A.4. In zijn conclusie zegt de Ministerraad, bij de bespreking van de stelling van de Vlaamse Gemeenschapsexecutieve, dat uit de begrippen persoonsgebonden aangelegenheid "hulp aan personen" en uit de uitzonderingen die op de gemeenschapsbevoegdheid worden gemaakt om de jeugdbescherming te regelen, voortvloeit dat de bevoegdheid van de Gemeenschappen beperkt is tot de sociale bescherming van de minderjarigen.

"De stelling dat inzake jeugdbescherming dwang een instrument is of een modaliteit van hulpverlening aan personen gaat niet op. De sociale bescherming, die de eerste titel vormt van de wet is van quasi contractuele aard en de uitvoering ervan is overgelaten aan de jeugdbeschermingscomités. De gerechtelijke bescherming, die de tweede titel vormt, is van dwingend recht en de uitvoering ervan berust bij de jeugdrechtbanken en bij de jeugdkamers van de Hoven van beroep. Hulp en dwang zijn fundamenteel verschillend, zelfs elkaars spiegelbeeld. Hulpverlening streeft naar welzijn, recht streeft naar rechtvaardigheid. Het begrip "gerechtelijke dwang", dat niet uitsluitend kan worden gelijkgesteld met het begrip "straf", is immers kennelijk onverenigbaar met het begrip "vrijwillige hulp"."

Wat de gegrondheid van het eerste middel betreft merkt de Ministerraad bovendien op dat de Franse Gemeenschap in artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 geen grondslag kan vinden om zich te mengen in de normen die deel uitmaken van de gerechtelijke bescherming, de normen die een onderdeel zijn van de strafbepalingen en de normen die tot het burgerlijk recht behoren. Hij voert trouwens aan dat de Franse Gemeenschap zich niet heeft beroepen op het begrip impliciete bevoegdheden en dat zij zich dus baseert op haar directe bevoegdheid, die hij betwist, door eraan te herinneren dat de Gemeenschap over geen enkele bevoegdheid beschikt om dwang uit te oefenen.

4.A.5. In zijn aanvullende conclusie weerlegt de Ministerraad de stelling van de Franse Gemeenschapsexecutieve, zulks eerst en vooral in de inleidende opmerkingen.

De Ministerraad is van oordeel dat een tegenstrijdigheid bestaat in de stelling dat de wetgever niet op bindende wijze de begrippen burgerlijk recht, gerechtelijk recht en strafrecht heeft omschreven, terwijl hij beweert dat hij uitsluitend welbepaalde bepalingen van de wet van 8 april 1965 heeft willen beogen. De Ministerraad weerlegt trouwens die stelling met de bedenking dat de grens die de bijzondere wetgever aan de uitoefening van de gemeenschapsbevoegdheden inzake jeugdbescherming heeft willen stellen, zeer ruim is en niet uitsluitend de burgerrechtelijke, procesrechtelijke en strafrechtelijke bepalingen vervat in de wet van 8 april 1965 beoogt, en nog minder uitsluitend sommige bepalingen van het Burgerlijk Wetboek, het Gerechtelijk Wetboek en het Strafwetboek. Hij is van oordeel dat de door de Franse Gemeenschap verdedigde opvatting, volgens welke de Gemeenschappen een onbeperkte bevoegdheid zouden hebben inzake jeugdbescherming, die een bijzonder recht of een recht sui generis is, kennelijk niet beantwoordt aan het streefdoel van de bijzondere wetgever en gelijkstaat met een wijziging van de tekst van artikel 5, § 1, II, 6°, van de bijzondere wet.

Ten aanzien van het eerste middel weerlegt de Ministerraad eveneens de stelling van de Franse Gemeenschapsexecutieve. Hij ontwikkelt eerst en vooral de idee volgens welke er geen reden is om

ter bepaling van het begrip "persoonsgebonden aangelegenheden". een onderscheid te maken tussen het treffen van maatregelen en de uitvoering ervan. Alle maatregelen die door de jeugdrechtbanken kunnen worden uitgesproken, hebben noodzakelijk een dwingend karakter en dat dwingend karakter is het criterium om de persoonsgebonden aangelegenheden te onderscheiden van de nationale aangelegenheden. De Ministerraad is van oordeel dat dit onderscheid noch in de wetteksten en verordeningsteksten, noch in de parlementaire voorbereiding enige verantwoording vindt.

Mocht worden aangenomen dat de toepassing van sommige maatregelen onder de persoonsgebonden aangelegenheden valt, dan rijst voor de Ministerraad de vraag naar de interpretatie van de uitzondering vervat in artikel 5, § 1, II, van de bijzondere wet (aangelegenheden die onder het burgerlijk recht, het strafrecht of het gerechtelijk recht ressorteren).

De Ministerraad brengt in dit verband de idee tot ontwikkeling dat de jeugdbescherming moet worden beschouwd als behorende tot het moderne strafrecht in brede zin. "Om wetgevingstechnische redenen heeft de Belgische wetgever alle jeugdbeschermingsmaatregelen in een bijzondere wet ondergebracht (de wet van 8 april 1965), waarvan de volledige structuur werd uitgewerkt rond het concept "jeugdrechtbank". Zelfs indien men Belgische jeugdrechtbanken als rechtbanken sui generis zou aanmerken, vallen de maatregelen die ze treffen onder het strafrecht (en het burgerlijk recht)."

4.B. Luidens artikel 59bis, § 2bis, van de Grondwet, regelen de Gemeenschapsraden, ieder wat hem betreft, de persoonsgebonden aangelegenheden, die worden vastgesteld door een wet aangenomen met een bijzondere meerderheid.

Artikel 5, § 1, II, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen vermeldt onder de persoonsgebonden aangelegenheden: "6° De jeugdbescherming met uitzondering van de aangelegenheden ressorterende onder het burgerlijk recht, het strafrecht of het gerechtelijk recht".

Voor zover zij er niet anders over hebben beschikt, moeten de Grondwetgever en de bijzondere wetgever worden geacht aan de Gemeenschappen en de Gewesten volledige bevoegdheid te hebben toegekend tot het uitvaardigen van regels die eigen zijn aan de hun toegewezen aangelegenheden, en zulks onverminderd de mogelijkheid om desnoods beroep te doen op artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

De bevoegdheid van de Gemeenschappen inzake jeugdbescherming is bijgevolg niet beperkt tot aangelegenheden of onderdelen van aangelegenheden met een communicatief karakter. Ze wordt evenmin beperkt door het criterium van de vrijwilligheid. De jeugdbescherming heeft trouwens altijd, ook waar ze van dwingende aard is, essentieel een finaliteit van hulp- en dienstverlening. De bevoegdheid inzake jeugdbescherming behelst bijgevolg ook onder meer het stellen van regels betreffende voorzieningen en instellingen waarin jeugdbeschermingsmaatregelen worden uitgevoerd.

Uit wat voorafgaat volgt dat het eerste middel niet gegrond is.

Ten aanzien van het tweede middel

5.A.1. De Ministerraad leidt een tweede middel af uit de schending van artikel 59bis, § 2bis, van de Grondwet en van artikel 5, § 1, II, 6°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 door het

geheel van de bepalingen van het aangevochten decreet,

doordat voormeld decreet de Franse Gemeenschapsexecutieve machtigt de erkenningsvoorwaarden vast te stellen en de natuurlijke personen en rechtspersonen of diensten, die begeleidingsmaatregelen verzekeren met toepassing van de artikelen 31, lid 2, en 34, lid 1, van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, te erkennen, alsmede de verleende erkenning in te trekken en de personen en diensten al dan niet te betoelagen,

terwijl artikel 5, § 1, II, 6, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 de aangelegenheden ressorterend onder het burgerlijk recht uitdrukkelijk uit de bevoegdheden van de Gemeenschappen uitsluit, wanneer zij die bevoegdheden uitoefenen binnen het kader van de jeugdbescherming.

De Ministerraad ontleedt de artikelen 34 en 31 van de wet van 8 april 1965 en besluit dat het niet aan de Gemeenschappen toekomt de personen en diensten die door de bevoegde rechtscolleges kunnen worden aangeduid om de vermelde opdrachten te vervullen, al of niet te erkennen en eventueel te betoelagen, omdat zij op die manier rechtstreeks tussenkomen in een aangelegenheid die onder het burgerlijk recht ressorteert en die door de bijzondere wetgever aan de Staat is voorbehouden.

5.A.2. In haar memorie is de Vlaamse Executieve van mening dat dit tweede middel elke grond mist aangezien het aangevochten decreet de artikelen 30 en volgende van de wet betreffende de jeugdbescherming ongemoeid laat. "Zo de rechterlijke beslissing die op grond van deze artikelen een opvoedingsbijstand beveelt of een ontzetting uit de ouderlijke macht, burgerlijke rechten zou raken, dan doet de in het aangevochten decreet bestreden regeling zelf geen enkele afbreuk aan het gezag dat de ouders over de persoon van de minderjarige uitoefenen, zoals het tot uiting komt in het recht van bewaring, het bestuur over de persoon van de minderjarige, en het beheer van zijn goederen." De Vlaamse Executieve wijst er overigens op dat in de memorie van toelichting bij het voorontwerp van wet betreffende de jeugdbescherming, dat in 1984 door de Minister van Justitie aan het advies van de Raad van State was onderworpen, was aangenomen dat de erkenning van personen en verenigingen die zich bereid verklaren minderjarigen op te nemen die, hetzij door de jeugdbeschermingscomités, hetzij door de jeugdrechtbank geplaatst zijn in het kader van een maatregel voor opvoedingsbijstand ten aanzien van de ouders, tot de bevoegdheid van de Gemeenschappen behoort en dat de Raad van State dat standpunt had onderschreven.

5.A.3. De Franse Gemeenschapsexecutieve voert in haar conclusie allereerst aan dat, indien men de redenering van de Ministerraad zou volgen, het decreet slechts zou moeten worden bestreden voor zover het de begeleidingsmaatregelen beoogt met toepassing van de artikelen 31, tweede lid. en 34, eerste lid, van de wet van 18 april 1965. De Executieve meent voorts dat die maatregelen een opvoedingsbijstand inhouden die niet tot het burgerlijk recht behoort maar tot een jeugdbeschermingsrecht sui generis dat men in 1965 heeft willen creëren. De Franse Gemeenschapsexecutieve is overigens van mening dat "de vraag rijst of, (...), het vaststellen van de voorwaarden voor de erkenning, het intrekken van de erkenning en de subsidiëring van de personen die waken over het vervullen van de verplichtingen in verband met de opvoedingsbijstand, noodzakelijkerwijze een rechtstreekse invloed hebben op de daadwerkelijke uitoefening van het ouderlijk gezag, en er onlosmakelijk mee verbonden zijn". De Franse Gemeenschapsexecutieve betwist dat standpunt en stelt dat die maatregelen niet meer tot de bevoegdheid van de Staat maar tot de bevoegdheid van de Gemeenschappen behoren.

5.A.4. In zijn conclusie herinnert de Ministerraad er eerst aan dat de bevoegdheid van de

Gemeenschappen inzake de jeugdbescherming op drie manieren wordt beperkt : door de begrippen "persoonsgebonden aangelegenheid" en "bijstand aan personen", door het onderwerp van de wet van 18 april 1965, en door de uitzonderingen op de aangelegenheden die onder het burgerlijk recht, het strafrecht en het gerechtelijk recht ressorteren.

De Ministerraad ontleedt vervolgens wat moet worden verstaan onder aangelegenheden die onder het burgerlijk recht ressorteren en besluit dat de maatregelen, bedoeld in artikel 31, tweede lid en artikel 34 van de wet van 18 april 1965, maatregelen zijn die rechtstreeks de autonome uitoefening aantasten van de rechten waarover diegenen beschikken die een of meer minderjarigen onder hun bewaring hebben. "De Franse Gemeenschap, door rechtstreeks in te grijpen op het vlak van de natuurlijke personen of rechtspersonen of diensten belast met de begeleiding van maatregelen ten aanzien van minderjarige kinderen via de erkenning, de intrekking van de erkenning, de subsidiëring of de weigering tot subsidiëring, kan rechtstreeks de maatregelen beïnvloeden die specifiek op de uitoefening van burgerlijke rechten betrekking hebben".

5.A.5. In zijn aanvullende conclusie weerlegt de Ministerraad het antwoord van de Franse Gemeenschap op het tweede middel. Hij herinnert eraan dat de in artikel 31, tweede lid, van de wet van 8 april 1965 vermelde maatregel wel degelijk een maatregel van gerechtelijke dwang is ten aanzien van de ouders die de hun geboden hulp niet accepteren of niet samenwerken met de diensten die de hulp bieden. "Die maatregel rakend aan de rechten van degenen die feitelijk of in rechte minderjarige kinderen onder hun bewaring hebben, valt vanzelfsprekend wel degelijk onder het burgerlijk recht in het algemeen".

5.B. Zowel uit het gebruik van de term "aangelegenheden" als uit de parlementaire voorbereiding van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 vloeit voort dat de bijzondere wetgever door de toevoeging van de uitzondering "aangelegenheden ressorterende onder het burgerlijk recht, het strafrecht of het gerechtelijk recht", bepaalde gebieden van de jeugdbescherming binnen de bevoegdheid van de nationale overheid heeft willen behouden.

Het begrip "aangelegenheden ressorterende onder het burgerlijk recht" behelst hier de aangelegenheden die betrekking hebben op het statuut van de minderjarigen en van de familie ten aanzien van het personenrecht, zoals dat door het Burgerlijk Wetboek en de wetsbepalingen die het aanvullen is geregeld.

Aangezien de Gemeenschappen bevoegd zijn om voor instellingen en inrichtingen waarin jeugdbeschermingsmaatregelen worden toegepast, regels te stellen, kunnen zij de erkenning en de subsidiëring van de personen en diensten die voor die maatregelen instaan regelen. Aldus raken ze niet aan het statuut van de minderjarigen en van de familie ten aanzien van het personenrecht.

Daaruit volgt dat het tweede middel niet gegrond is.

Ten aanzien van het derde middel

6.A.1. In zijn verzoekschrift leidt de Ministerraad een derde middel af uit de schending van artikel 59bis, § 2bis, van de Grondwet en van artikel 5, § 1, II, 6°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 door het geheel van de bepalingen van het aangevochten decreet,

doordat het decreet de Franse Gemeenschapsexecutieve ertoe machtigt de erkenningsvoorwaarden vast te stellen en de natuurlijke personen en rechtspersonen of diensten die begeleidingsmaatregelen

verzekeren met toepassing van artikel 37, 2° en 3°, van de wet van 18 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, te erkennen, alsmede de verleende erkenning in te trekken en de in de bestreden norm bedoelde personen en diensten al dan niet te subsidiëren,

terwijl artikel 5, § 1, II, 6°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 de aangelegenheden ressorterend onder het strafrecht uitdrukkelijk uit de bevoegdheden van de Gemeenschappen uitsluit, wanneer zij die bevoegdheden uitoefenen binnen het kader van de jeugdbescherming.

De Ministerraad is van oordeel dat artikel 37, 2° en 3°, van de wet van 8 april 1965, betreffende maatregelen van bewaring, behoeding en opvoeding, betrekking heeft op een strafrechtelijke aangelegenheid en dat de Franse Gemeenschap door het aangevochten decreet rechtstreeks tussenkomt in een aangelegenheid die door de bijzondere wetgever aan de Staat is voorbehouden.

6.A.2. In haar memorie stelt de Vlaamse Executieve dat die maatregelen niet kunnen worden beschouwd als ressorterende onder het strafrecht, zonder de werkelijke aard ervan te negeren. Zij betoogt overigens dat zij van toepassing kunnen zijn op minderjarigen die geen enkel als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd, zoals op de categorie van minderjarigen wier gezondheid, veiligheid of zedelijkheid gevaar loopt. Zij voert ten overvloede aan dat, zelfs wanneer men van mening zou zijn dat die maatregelen onder het strafrecht ressorteren, men er niet kan van uitgaan dat het decreet rechtstreeks ingrijpt in die aangelegenheid, aangezien het zich beperkt tot het uitvaardigen van een reglementering met betrekking tot de erkenning en subsidiëring van personen en diensten die bereid zijn door de jeugdrechtbank uitgesproken pedagogische maatregelen van bijstand en hulpverlening te helpen ten uitvoer te leggen, zonder aan deze maatregelen zelf of aan de draagwijdte ervan te raken.

6.A.3. In haar conclusie betwist de Franse Gemeenschapsexecutieve eveneens het feit dat de beoogde maatregelen onder het strafrecht zouden ressorteren, daar het door de jeugdbescherming nagestreefde doel geen sociale bescherming beoogt. Zij voert ook aan dat men er moeilijk kan van uitgaan dat het decreet een rechtstreekse invloed heeft op de aard zelf van de door de rechtbank opgelegde maatregelen.

6.A.4. In zijn conclusie onderscheidt de Ministerraad enerzijds de maatregelen genomen ten aanzien van de minderjarigen, bedoeld in artikel 36, 3° en 4°, van de wet van 18 april 1965, die ongetwijfeld onder het strafrecht ressorteren en, anderzijds, de maatregelen genomen ten aanzien van de minderjarigen bedoeld in artikel 36, 1° en 2° van dezelfde wet die, hoewel niet direct verband houdend met misdrijven begaan door een minderjarige, niettemin nauw verbonden zijn met het algemeen strafrecht doordat ze betrekking hebben op de preventie van eventuele misdrijven die de minderjarige mocht begaan.

De Ministerraad tracht vervolgens aan te tonen dat het strafrecht niet altijd repressief is maar ook een preventief karakter heeft. Hij besluit dat indien men de bevoegdheid van de Franse Gemeenschapsexecutieve, die haar door het bestreden decreet is toegewezen, zou aannemen, men daaruit alle mogelijke gevolgtrekkingen zou moeten maken, ondermeer de mogelijkheid om al dan niet de scholen voor gewoon of bijzonder onderwijs te erkennen.

6.A.5. In zijn aanvullende conclusie weerlegt de Ministerraad de conclusie van de Franse Gemeenschapsexecutieve erop wijzend dat die Executieve aanneemt dat de "erkenning en subsidiëring van door de rechtbanken aangewezen personen of diensten (indirect ?) invloed kunnen hebben op de aard van de door de jeugdrechtbanken gelaste maatregelen".

6.B. Zoals reeds eerder opgemerkt vloeit zowel uit het gebruik van de term "aangelegenheden" als uit de parlementaire voorbereiding van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 voort dat de bijzondere wetgever door de toevoeging van de uitzondering "aangelegenheden ressorterende onder het burgerlijk recht, het strafrecht of het gerechtelijk recht", bepaalde gebieden van de jeugdbescherming binnen de bevoegdheid van de nationale overheid heeft willen behouden.

Het begrip "aangelegenheden ressorterende onder het strafrecht" behelst hier de aangelegenheden die betrekking hebben op het definiëren van de misdrijven en de daarop toepasselijke strafrechtelijke sancties.

Door het hulpverlenend karakter van de jeugdbeschermingsmaatregelen kunnen de instellingen en inrichtingen waarin jeugdbeschermingsmaatregelen worden uitgevoerd, niet worden beschouwd als instellingen waarin strafrechtelijke sancties ten uitvoer worden gelegd.

Daaruit volgt dat het derde middel niet gegrond is.

Ten aanzien van het vierde middel

7.A.1. In zijn verzoekschrift leidt de Ministerraad een vierde middel af uit de schending van artikel 59bis, § 2bis, van de Grondwet en artikel 5, § 1, II, 6, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, door het geheel van de bepalingen van het aangevochten decreet,

doordat het decreet de Franse Gemeenschapsexecutieve machtigt de natuurlijke personen of rechtspersonen en diensten die begeleidingsmaatregelen verzekeren met toepassing van de artikelen 31, tweede lid, 34, eerste lid en 37, tweede lid, 2° en 3°, van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming te erkennen, en doordat het aan de Executieve de bevoegdheid geeft om de verleende erkenning in te trekken en de bedoelde personen en diensten al dan niet te subsidiëren,

terwijl artikel 5, § 1, II, 6, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 de aangelegenheden ressorterend onder het gerechtelijk recht uitdrukkelijk uitsluit uit de bevoegdheid van de Gemeenschappen inzake jeugdbescherming.

Volgens de Ministerraad behoren de regels voor de erkenning en subsidiëring van de personen en diensten die het onderwerp zijn van het decreet en die betrekking hebben op het opvoedingsconcept, het personeel, de gebouwen of de installaties, wel degelijk tot het gerechtelijk recht aangezien zij betrekking hebben op de rechtsbedeling en zij tot doel hebben die personen en diensten ter beschikking te stellen van de gerechtelijke overheden die het best in staat zijn om hun beslissingen uit te voeren en de doelstellingen te bereiken die door de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming worden nagestreefd.

7.A.2. In haar memorie tracht de Vlaamse Executieve aan te tonen dat het decreet geen afbreuk doet aan de bevoegdheid van de Staat om de aangelegenheden van gerechtelijk recht te regelen. De Vlaamse Executieve is van mening dat die uitzondering op de toegekende bevoegdheden op restrictieve manier moet worden geïnterpreteerd en dat het gerechtelijk recht enkel bepalingen bevat die betrekking hebben op de bevoegdheidsregels en de procedurevormen in verband met de werking van de door de wet ingestelde rechtsprekende organen. De Gemeenschap is derhalve bevoegd om het aangevochten decreet aan te nemen op basis van artikel 5, § 1, II, 6, van de

bijzondere wet tot hervorming der instellingen, aangezien de maatregelen die in de betrokken diensten moeten worden uitgevoerd een persoonsgebonden karakter hebben. De Vlaamse Executieve is van mening dat, voor zover nodig, ook naar artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 kan worden verwezen : "Wanneer aan de Gemeenschap de verantwoordelijkheid wordt opgedragen voor de jeugdbescherming dan impliceert dit de bevoegdheid om de daartoe bevoegde personen en instellingen, die met de uitvoering van dergelijke taak zijn belast, te erkennen en gebeurlijk te betoelagen. In dit geval gaat het in ieder geval om een onontbeerlijke noodzaak die voortvloeit uit het optreden binnen de eigen bevoegdheidssfeer van de betrokken wetgever". De Vlaamse Executieve is trouwens van mening dat dit argument voor alle aangevoerde rechtsmiddelen geldt.

7.A.3. In haar conclusie is de Franse gemeenschapsexecutieve eveneens van oordeel dat het middel niet gegrond is. Zij denkt ook dat het begrip gerechtelijk recht, uitzondering op de bevoegdheid van de Gemeenschappen - artikel 5, § 1, II, 6°, van de bijzondere wet - op restrictieve wijze moet worden uitgelegd en dat de erkenning en subsidiëring niet tot de aangelegenheid van het gerechtelijk recht behoren.

7.A.4. In zijn conclusie tracht de Ministerraad aan te tonen dat de in het decreet bedoelde instellingen of personen rechtstreeks invloed hebben op de verschillende aspecten van het gerechtelijk recht. Hij geeft een aantal definities van dat begrip, alsmede van het begrip gerechtelijke bescherming die titel II van de wet van 8 april 1965 vormt. Hij komt tot het besluit dat de natuurlijke personen of rechtspersonen of verenigingen en inrichtingen belast met de begeleiding van maatregelen betreffende minderjarigen op basis van de wet van 8 april 1965, rechtstreeks deelnemen aan de uitvoering van de maatregelen die door de inzake jeugdbescherming bevoegde rechtscolleges worden uitgesproken, en dat derhalve de aan de Franse Gemeenschapsexecutieve voorbehouden bevoegdheid om die personen of instellingen al dan niet te erkennen en al dan niet te subsidiëren, rechtstreeks invloed heeft op de uitvoering van de door de rechtscolleges uitgesproken maatregelen. Volgens de Ministerraad vormen, inzake de jeugdbescherming, beslissing en uitvoering een geheel. De Ministerraad verwerpt ook de subsidiaire stelling van de Vlaamse Executieve die op artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 (de impliciete bevoegdheden) steunt. De bevoegdheid van de Gemeenschappen om de sociale bescherming van de jeugd te regelen noodzaakt immers niet tot het aanwenden van impliciete bevoegdheden in de sfeer van aangelegenheden die onder het gerechtelijk recht ressorteren om de Gemeenschappen in staat te stellen de taak te vervullen die hun door de bijzondere wetgever is opgedragen.

7.A.5. In zijn aanvullende conclusie weerlegt de Ministerraad de stelling van de Franse Gemeenschapsexecutieve. Ten aanzien van de jeugdbeschermingscomités zet de Ministerraad de toestand uiteen die bestond voor de communautarisering van de aangelegenheid, toestand die had geleid tot een onderscheid, in de taken van de jeugdbeschermingscomités, tussen hun tussenkomst als sociale bescherming en de medewerking met de gerechtelijke overheden in de gevallen en in de aangelegenheid bepaald door de wet, waarbij een samenwerking tot stand wordt gebracht tussen de twee sectoren die onder eenzelfde departement, namelijk dat van justitie, vielen. Na de communautarisering van het aspect "sociale bescherming" van de wet van 8 april 1965, heeft de samenwerking tussen de jeugdbeschermingscomités en de gerechtelijke overheden voor talloze moeilijkheden gezorgd, omdat sommige comités weigerden voortaan beslissingen van de jeugdrechters uit te voeren. Het ziet ernaar uit dat in de wet van 8 april 1965 die bepalingen hadden moeten worden herzien, waardoor de rechtbanken een beroep kunnen doen op de totaal herschikte jeugdbeschermingscomités. "Dat de wet van 8 april 1965 hierbij niet aansluit, vindt met name zijn neerslag hierin dat de jeugdbeschermingscomités huiverig zijn of weigerachtig voortaan gerechtelijke

taken uit te voeren".

7.B. Zoals reeds eerder is gezegd vloeit zowel uit het gebruik van de term "aangelegenheden" als uit de parlementaire voorbereiding van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 voort dat de bijzondere wetgever door de toevoeging van de uitzondering "aangelegenheden ressorterende onder het burgerlijk recht, het strafrecht of het gerechtelijk recht", bepaalde gebieden van de jeugdbescherming binnen de bevoegdheid van de nationale overheid heeft willen behouden.

Het begrip "aangelegenheden ressorterende onder het gerechtelijk recht" verwijst hier naar de bepalingen betreffende de organisatie van de jeugdgerichten, hun bevoegdheid en de rechtspleging voor deze gerechten.

Aangezien de Gemeenschappen bevoegd zijn om voor de instellingen en inrichtingen waarin jeugdbeschermingsmaatregelen worden toegepast, regels te stellen, kunnen zij de erkenning en subsidiëring van de personen en diensten die voor die maatregelen instaan, regelen. Aldus raken zij niet aan de bepalingen betreffende de organisatie van de jeugdgerichten, hun bevoegdheid en de rechtspleging voor deze gerechten.

Daaruit volgt dat het vierde middel niet gegrond is.

Ten aanzien van het vijfde middel

8.A.1. De Ministerraad leidt een vijfde middel af uit de schending van artikel 59bis, § 2bis, van de Grondwet en van artikel 5, § 1, II, 6°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 door artikel 3, § 1, tweede lid (in limine en 2), § 2 en § 4, van het bestreden decreet,

doordat het aangevochten decreet een erkenningscommissie opricht, voorgezeten door een werkend of plaatsvervangend jeugdrechter in hoger beroep, benoemd door de Executieve uit een lijst van drie kandidaten, doordat het duidelijk bepaalt dat de erkenningscommissie ondermeer is samengesteld uit twee jeugdmagistraten, benoemd door de Executive uit een dubbele lijst van kandidaten, voorgedragen door de representatieve unies en federaties en doordat het de werkwijze van voormelde commissie regelt, aan dewelke magistraten van de rechterlijke orde deelnemen,

terwijl artikel 5, § 1, II, 6°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 de aangelegenheden ressorterend onder het gerechtelijk recht uitdrukkelijk uitsluit uit de bevoegdheid van de Gemeenschappen inzake jeugdbescherming, dat de benoeming van magistraten bij een commissie, zoals de erkenningscommissie, voorzien in het bestreden decreet, tot het gerechtelijk recht behoort (meer bepaald de artikelen 293 en 294 van het Gerechtelijk Wetboek), dat anderzijds, het vaststellen van een bijkomende bevoegdheid van een magistraat, zoals zijn deelname aan een commissie opgericht door een Gemeenschap, en het vaststellen van de vergoeding die hem op basis van die deelname wordt verleend, eveneens tot het gerechtelijk recht behoort.

8.A.2. In haar memorie betwist de Vlaamse Executieve de gegrondheid van dat middel : aangezien de erkenningsregeling van de diensten die werken in het kader van de jeugdbescherming een gemeenschapsaangelegenheid is, is het maar logisch dat de oprichting, de samenstelling en de regeling van de werking van een erkenningscommissie daarbij aansluiten en een politieke keuze vormen die uitsluitend aan de betrokken Gemeenschappen toekomt. In zover regelt het decreet niet een aangelegenheid van gerechtelijk recht.

8.A.3. In haar conclusie komt de Franse Gemeenschapsexecutieve tot hetzelfde besluit. Zij voert aan dat artikel 3 van het decreet de werking van de jeugdrechtbank, noch de bevoegdheid van de jeugdrechters wijzigt, evenmin als het de artikelen 293 en 294 van het Gerechtelijk Wetboek wijzigt. Door artikel 3 wordt, in navolging van een hele reeks publieke en parapublieke instellingen, een commissie gecreëerd waarbij wordt bepaald dat aan de werking van die commissie magistraten van de rechterlijke orde zullen deelnemen. De Franse Gemeenschapsexecutieve gebruikt artikel 10 van de wet van 8 augustus 1980 ook als argument in zover het duidelijk gaat om een bepaling die onmisbaar is voor de uitoefening, door de Gemeenschappen, van hun bevoegdheid.

8.A.4. In zijn conclusie houdt de Ministerraad staande dat de benoeming van magistraten bij een bepaald orgaan of instelling een onderdeel is van het gerechtelijk recht krachtens de artikelen 293 en 294 van het Gerechtelijk Wetboek en dat hetzelfde geldt voor de nieuwe bevoegdheden die aan magistraten zouden worden opgedragen, alsmede voor de toekenning van vergoedingen in de uitoefening van een bevoegdheid binnen een orgaan of een instelling.

8.B. Zoals eerder gezegd vloeit zowel uit het gebruik van de term "aangelegenheden" als uit de parlementaire voorbereiding van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 voort dat de bijzondere wetgever door de toevoeging van de uitzondering "aangelegenheden ressorterende onder het burgerlijk recht, het strafrecht of het gerechtelijk recht", bepaalde gebieden van de jeugdbescherming binnen de bevoegdheid van de nationale overheid heeft willen behouden.

Het begrip "aangelegenheden ressorterende onder het gerechtelijk recht" verwijst hier naar bepalingen betreffende de organisatie van de jeugdgerichten, hun bevoegdheid en de rechtspleging voor deze gerichten.

De deelname van magistraten aan de in het decreet bedoelde erkenningscommissie heeft een weerslag op de opdracht van die rechters die, zonder de bevoegdheid van de rechtbank aan te tasten, betrekking heeft op de organisatie van de jeugdgerichten. Het decreet raakt aldus een aangelegenheid die tot het gerechtelijk recht behoort in de zin van artikel 5, § 1, II, 6, van de bijzondere wet en onder de bevoegdheid van de Staat valt.

Op grond van artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, kunnen de Gemeenschappen een aangelegenheid regelen waarvoor de Staat in beginsel bevoegd is, hetzij krachtens een uitdrukkelijke erkenning door de wet, hetzij op grond van zijn residuaire bevoegdheid. Om verenigbaar te zijn met het door de bijzondere wet ingevoerde stelsel van de exclusieve bevoegdheden, is het beroep op artikel 10 van die wet slechts toelaatbaar onder de dubbele voorwaarde dat de voorbehouden aangelegenheid zich tot een gedifferentieerde regeling leent en dat de weerslag op de voorbehouden aangelegenheid slechts marginaal is.

Die twee voorwaarden zijn door het decreet vervuld, wanneer het voorziet in de deelname van de jeugdrechters aan de erkenningscommissie.

De decreetgever is overigens terecht van mening dat de deelneming van de jeugdrechters aan de erkenningscommissie onmisbaar is voor de uitoefening van haar bevoegdheid.

Het vijfde middel is derhalve niet gegrond.

Ten aanzien van het zesde middel

9.A.1. De Ministerraad leidt een zesde middel af uit de schending door artikel 1, § 2, 3, van het aangevochten decreet, van het beginsel dat de Staat uitsluitend bevoegd is voor het vaststellen van de basisregels inzake de veiligheid van gebouwen, meer bepaald wat het voorkomen en het bestrijden van brand en explosies betreft,

doordat de bestreden norm de Executieve machtigt tot het uitvaardigen van erkenningsvoorwaarden voor de gebouwen en installaties, behorend tot de in het decreet bedoelde personen en diensten en dat die machtiging ook de bevoegdheid inhoudt om algemene en bijzondere normen inzake veiligheid uit te vaardigen, met name wat de voorkoming en bestrijding van brand en explosies betreft,

terwijl door in algemene termen te stellen dat de Executieve de erkenningsvoorwaarden vaststelt betreffende de gebouwen en installaties gebruikt door de personen en diensten die begeleidingsmaatregelen verzekeren, het decreet aan de Executieve een onbeperkte machtiging toekent voor het bepalen van de veiligheidsnormen, van toepassing op de structuren bestemd voor bedoelde minderjarigen.

Dat dergelijke machtiging de regels schendt die door of krachtens de Grondwet zijn vastgesteld voor het bepalen van de onderscheiden bevoegdheid van de Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten.

9.A.2. In haar memorie betwist de Vlaamse Executieve het bestaan van het door de Ministerraad ingeroepen algemeen bevoegdheidsverdelend rechtsbeginsel en is van oordeel dat de Franse Gemeenschap bevoegd is om erkenningsvoorwaarden op te leggen aan natuurlijke personen of rechtspersonen, actief in het domein van de jeugdbescherming, en dat zij daarbij ondermeer rekening kan houden met de personele en materiële infrastructuur die aan bijzondere eisen inzake jeugdbescherming moet voldoen. De Vlaamse Executieve is ook van mening dat de Franse Gemeenschap zich in algemene termen niet de bevoegdheid heeft toegeëigend om, op uitdrukkelijke en uitsluitende wijze, de reglementering inzake veiligheidsnormen te organiseren.

9.A.3. In haar conclusie, meent de Franse Gemeenschapsexecutieve dat het normaal is dat de Franse Gemeenschap, die bevoegd is voor de jeugdbescherming, de minimumnormen bepaalt inzake het onthaal, de huisvesting en de installaties waarvan de minderjarigen kunnen gebruik maken in contact met de begeleidingsdiensten. Het gaat daarbij om specifieke normen die niet in het bijzonder de veiligheid beogen en die dus in niets andere reglementeringen aantasten zoals het algemeen reglement op de arbeidsbescherming. De Franse Gemeenschapsexecutieve is trouwens van mening dat de Ministerraad niet mag vooruitlopen op de erkenningsvoorwaarden voor de gebouwen en installaties die door de Executieve zullen worden bepaald.

9.A.4. In zijn conclusie herinnert de Ministerraad aan het arrest dat door het Arbitragehof op 15 oktober 1987 (rolnummer 34) is gewezen. Zich baserend op dat arrest is de Ministerraad van mening dat het aangevochten decreet eveneens de bevoegdheidsverdelende regels negeert door het feit dat het op algemene wijze de Franse Gemeenschapsexecutieve machtigt tot het vaststellen van erkenningsvoorwaarden voor gebouwen en installaties die tot personen en diensten behoren, bedoeld in het aangevochten decreet, en dat een virtueel bevoegdheidsconflict derhalve mogelijk is en dat het de gegrondheid van het middel rechtvaardigt.

9.B. Artikel 1, § 2, 3, bepaalt : "Na het advies van de in artikel 3 bedoelde Commissie te hebben ingewonnen, stelt de Executieve de erkenningsvoorwaarden vast. Deze voorwaarden hebben in het bijzonder betrekking op :

(...)

3. de gebouwen en de installaties.

Het gaat ofwel om algemene voorwaarden, ofwel om voorwaarden die eigen zijn aan de verschillende begeleidingsvormen".

Artikel 59bis, 2bis, van de grondwet bepaalt "de Gemeenschapsraden regelen, ieder wat hem betreft, bij decreet de "persoonsgebonden aangelegenheden" (...)".

Artikel 5, § 1, II, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen vermeldt, onder de titel van persoonsgebonden aangelegenheden : "6° de jeugdbescherming met uitzondering van de aangelegenheden ressorterende onder het burgerlijk recht, het strafrecht of het gerechtelijk recht".

Voor zover zij er niet anders over hebben beschikt moeten de grondwetgever en de bijzondere wetgever worden geacht aan de Gemeenschappen en de Gewesten volledige bevoegdheid te hebben toegekend tot het uitvaardigen van de regels die eigen zijn aan de hun toegewezen aangelegenheden, en zulks onverminderd de mogelijkheid om desnoods beroep te doen op artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

Uit het voorgaande volgt dat artikel 59bis, § 2bis, van de Grondwet, samen gelezen met artikel 5, § 1, II, 6°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, onder voorbehoud van de in de bijzondere wet vermelde uitzondering, het geheel van de jeugdbescherming aan de Gemeenschappen heeft overgedragen, met inbegrip van de kwaliteit van de structuren waarin de jeugdbeschermingsmaatregelen worden toegepast. De Gemeenschappen zijn bijgevolg bevoegd om specifieke regels uit te vaardigen betreffende de materiële omkadering van de jeugdbescherming.

Het beleid met betrekking tot de veiligheid van de inrichtingen waarin jeugdbeschermingsmaatregelen worden toegepast, en meer bepaald de brandbeveiliging, is geen zuiver nationale aangelegenheid gebleven. Dit beleid vertoont immers, omwille van de eigen kenmerken van de personen die erin verblijven, specifieke aspecten.

Is de nationale overheid bevoegd om basisnormen uit te vaardigen, dit wil zeggen normen die gemeen zijn aan een categorie van constructies zonder dat daarbij in acht wordt genomen welke de bestemming ervan is, toch zijn de Gemeenschappen bevoegd tot het regelen van de specifieke veiligheidsaspecten in de instellingen en voorzieningen waar jeugdbeschermingsmaatregelen worden toegepast, met name door de nationale basisnormen aan te passen en aan te vullen, zonder die aan te tasten.

De Gemeenschappen zijn verder bevoegd om alle normen inzake veiligheid, met inbegrip van de nationale, toe te passen in het kader van een erkennings- en subsidiëringsbeleid.

Het aangevochten decreet kan derhalve de Executieve machtigen de erkenningsvoorwaarden vast te stellen voor de gebouwen en installaties bestemd voor de in het decreet beoogde personen en diensten; die machtiging staat echter niet toe de nationale basisnormen inzake veiligheid te wijzigen.

Aldus uitgelegd houdt artikel 1, § 2, 3, van het aangevochten decreet geen schending in van de regels die de onderscheiden bevoegdheid van de Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten bepalen.

Het zesde middel is dus niet gegrond.

OM DIE REDENEN,

HET HOF

verwerpt het beroep tot vernietiging van het decreet van de Franse Gemeenschap van 14 mei 1987, "relatif à l'agrément et à l'octroi de subventions aux personnes et services assurant des mesures d'encadrement pour la Protection de la Jeunesse" (betreffende de erkenning van en de toekenning van toelagen aan de personen en diensten belast met de begeleiding van maatregelen voor de jeugdbescherming).

Aldus uitgesproken in de Franse, de Nederlandse en de Duitse taal, overeenkomstig artikel 55 van de organieke wet van 28 juni 1983, op de openbare terechtzitting van 9 november 1988.

De griffier,
H. VAN DER ZWALMEN

De voorzitter,
E. GUTT